

Lærerne skal undervise eleverne individuelt

Side 3

“

I har fået jeres frihedsrettigheder lang tid før, I blev født.

Mette Bock, formand for Grænseforeningen, om København-Bonn-erklæringerne

Side 5

“

Man kan nemt blive fremmed i mindretallet, hvis man kommer med ydre påvirkninger.

Alexander von Oettingen, direktør for uddannelse og forskning ved University College Syddanmark

Side 6

FOTO: ANNELISE MØLVIG

Camia Nahnsen, Hannah Christiansen og Lola Kirchner fra Læk Danske Skole var med til Body Rhythm Factory-koncert. Læs mere side 7.

De er så dygtige

Oplevelse

Body Rhythm Factory har givet seks koncerter på tre skoler i Sydslesvig, heriblandt Læk Danske Skole.

Eleverne lod sig opsluge af Body Rhythm Factorys musik. Det var eksperimenterende, ikke den slags, man hører i radioen, mente tre piger.

Tæt sammen. Støvlerne af og benene op. Camia Nahnsen, Hannah Christiansen og Lola Kirchner fra Læk Danske Skole var helt klar til koncert med Body Rhythm Factory. Både Hannah og Lola får privatundervisning i musik. Hannah spiller klaver - alt fra klassisk over moderne til filmmusik, mens Lola både spiller klaver og saxofon. De forsøger også at lære Camia at spille, men det kniber med tiden.

- Det var spændende at se og høre, hvordan de opfører nye ting og bruger instrumenter, vi ikke kender, sagde Hannah efter koncerten.

Lola supplerede:

- Det er megaspændende at lære nye kunstnere at kende. Og så var de afslappede.

- De er så dygtige, siger Camia.

Med til pigernes begejstring hører også, at koncerten lå oven i en tysktime.

Alle tre hører meget musik og tager gerne til koncerter. Både Beatles og ny musik strømmer ud af deres højttalere. Reggae-kongen Bob Marley er et af deres idoler, men også Lukas Graham.

- Vi har været til tre koncerter med Lukas Graham - både i Tønder, på Flensborghus og på Sild, siger Hannah, der fik en billet til en koncert med Robby Williams i julegave.

- Koncerter er nok det, vi bruger flest penge på, erkender hun og fortæller, at de også hører den tyske sanger Lary og eksperimenterende tysk musik.

Side 7

“

Man får jo lyst til at kunne spille, som de gør.

Lola Kirchner, elev på Læk Danske Skole

FOTO: ANNELISE MØLVIG

Undervisningsminister Christine Antorini fortalte eleverne, at Danmark værdsætter, at de vælger at tage deres uddannelse i Danmark. - I kan så meget, og I er fantastiske brobyggere, sagde hun og kaldte karaktersagen for en sten i skoen.

Karaktersagen bliver løst inden for en måned

Karaktersag

Det lovede undervisningsminister Christine Antorini, efter hun havde fortalt 200 sydslesvigiske gymnasieelever, at den sag vil blive løst.

- Vi er ret tæt på en løsning, sagde Christine Antorini, da hun mødte 13. årgang fra Duborg Skolen og A.P. Møller Skolen i landstingsalen på Christiansborg.

Direkte adspurgt sagde hun til Fokus efter mødet:

- Det sker inden for den næste måned.

Hun ville dog ikke sætte dato på. Løsningen kan ske ved at give

de sydslesvigiske studenter ekstra point for at have gået 13 år i skole og for at have både dansk og tysk på modersmålsniveau.

- Selvfølgelig betyder omregningsfaktoren noget for at komme ind på sit drømmestudie, sagde hun til de 200 elever og forklarede, at den gamle omregningsfaktor byggede på 20 år gamle karakterer fra Duborg-Skolen.

- Nu har vi set på alle de tyske karakterer og lavet en lille ændring, sagde Christine Antorini og fortsatte:

- Den nye omregningsfaktor ændrer vi ikke ved, men I har noget med jer, der tæller lidt mere. I har 13 års skolegang og dansk som modersmål. Vi arbejder på at få det mere talt med. Annelise Mølvig

Side 5

Leder

Mod til at vise tillid

»Vore dages ungdom elsker luksus. Den har dårlige manerer, foragter autoritet, har ingen respekt for ældre mennesker og snakker, når den skulle arbejde. De unge rejser sig ikke længere op, når ældre kommer ind i et værelse. Den modsiger sine forældre, skryder op i selskaber, sluger desserten ved spisebordet, lægger benene over kors og tyranniserer lærerne.«

Læser eller hører man i disse dage udsagn om den unge generation og også den generation, der sidder aktivt på funktionær-, ledelsesposter og arbejdspladser i vores samfund, hører man ofte noget, der går i samme retning som ovennævnte citat.

Den ældre generation bedømmer dem, der følger efter, ud fra sin egen synsvinkel. Og om det er den forhenværende forbundskansler Helmut Schmidt, der udtaler sig om de nu agerende politikere, eller det er medlemmer af det såkaldte »mandagsbord«, som vurderer de aktuelle bestyrelsesmedlemmer og ansatte i de sydslesvigske foreninger, eller om det er os som forældre, der bedømmer vores børn, så er vi faktisk enige på et punkt: Alt var åbenbart bedre i gamle dage!

Citatet foroven tillægges Sokrates, der allerede for godt 2.500 år siden jamrede over ungdommens uvaner. Der er åbenbart en lang tradition for, at de ældres syn på den yngre generation er præget af negativitet og jalousi. Men mon ikke det i grunden tit bare handler om, at vi ikke forstår det, der er anderledes end os selv?

På vores skoler føres der lige nu mange gode, frugtbare, givtige forældresamtaler. Disse samtaler giver Sokrates ikke ret. Og jeg er også meget uenig med den gamle filosof. Jeg ser nemlig ufattelig mange unge, der gør og kan rigtig meget. Det er bestemt ikke altid noget, jeg og min generation forstår, men er det ikke en del af pointen? Er det ikke det, vi kalder udvikling?

Udo Jessen, formand

Jeg ser unge, der passer deres skolegang, unge der kan mystiske ting på nettet, opfinder nye Apps, som også gør livet nemmere for os »gamle« - f.eks. sådanne ting som Facebook, Twitter, Instagram, Momondo eller Skype. Andre spiller violin, synger, danser, starter egne små iværksættervirksomheder. Nogle står på McDonald, andre på den lokale tankstation i fritiden og tjener penge.

Der er naturligvis også de unge, som i en periode har svært ved at finde fokus. Men det skyldes sjældent manglende vilje, snarere forvirring. Og helt ærlig: Desorienterede har vi »gamle« jo også været en gang. Forvirring hører ungdommen til! De unge skal først lære at få overblik over deres og samfundets situation. Men hvem har egentlig overblikket, og hvem kan udstikke retningslinjer og pejlemærker. Hvor står fyrtårnet, man kan navigere efter, når det er mørkt? Hvilket lys udsender fyrtårnet, og kan vi sejle sikkert? Hvordan etablerer vi balancen mellem kaos og ro, mellem udvikling og fordybelse?

De mennesker, der var så heldige at være med til Sydslesvigkonferencen på Jaruplund Højskole i år, vil vide, at meningene er mange, synspunkterne talrige og lysten til indflydelse markant. Og det gælder ikke kun her i Sydslesvig, men også på Folkemødet på Bornholm, i Europa og i den øvrige verden. Tillad mig den forsigtige konklusion, at det er halsløs gerning at lede efter et fyrtårn. Det er helt andre sprog billeder, der skal anvendes, for at kunne beskrive, hvordan både den personlige og samfundets udvikling fungerer. Udvikling kan bedst forklares med metaforer, der synliggør det mangefarvede, kalejdoskopiske og den konstante bevægelse.

Når vi vil skabe gode betingelser for udvikling, bør vi have mod til at vise tillid til »de nye«. Vi skal vide, at videreudvikling kræver bevægelse, interesse, åbenhed og vilje til livslang læring. Og vi bør erkende, at tingene skal forandres, hvis de skal bevares. Lige som forældre skal have tillid til deres børn for at skabe gode rammer for trivsel og udvikling, må de ældre i mindretallet vove at vise tillid til den nye generation af mindretalsaktører, hvis vi vil bevare og videreudvikle en levende danskhed i Sydslesvig.

God weekend!

REDAKTIONSKOMITE

Udo Jessen
Niels Ole Krogh
Anders Molt Ipsen
Redaktion: Annelise Mølvig
Layout: Eyla Both

Tlf. 0461-5047104
kommunikation@skoleforeningen.org

Næste udgave af Fokus udkommer den 28. marts 2015.

Øverste politiske chef i Kiel mødte mindretallet

Politik

Den nye statssekretær, Thomas Losse-Müller, har sat sig godt ind i mindretallets forhold, konstaterer direktør Anders Molt Ipsen.

Mindretallet er en del af en flerkulturel region i en globaliseret verden. Og mindretallets unge står stærkt i kampen om de gode job, fordi de er flersprogede.

Det sagde Thomas Losse-Müller, da han i begyndelsen af februar besøgte Skoleforeningen og flere andre danske organisationer samt Friiserrådet.

Thomas Losse-Müller er statssekretær og leder af statskancelliet i Kiel, det vil sige departementschef i statsministeriet. Med sig havde han

Renate Schnack, der er mindretalskommitteret, og Linda Pieper, der er chefkonsulent i statsministeriet og har lært sig dansk.

- Statssekretæren er ny, og det er vigtigt, at vi kender hinanden. Det ved vi fra de år, hvor vi har forhandlet ligestilling, siger Anders Molt Ipsen, direktør for Dansk Skoleforening for Sydslesvig og tilføjede:

- Han gjorde et godt indtryk, og det er tydeligt, at han har gjort meget for at sætte sig ind i mindretallet.

Det er Anders Molt Ipsens erfaring, at det er meget nemmere at ringe til statssekretæren, når man kender hinanden.

- Det giver en hurtigere dialog, siger han og fortæller, at noget af det, Thomas Losse-Müller lægger vægt på, det er at skabe arbejdspladser i regionen, fordi det også vil betyde arbejdspladser til mindretallet – og flersprogede står stærkt på jobmarkedet.
Annelise Mølvig

FOTO: MARTINA METZGER

Da statssekretær Thomas Losse-Müller og hans følge besøgte Dansk Skoleforening for Sydslesvig, stillede alle op til »familiefoto«.

Det er fra venstre mod højre: Direktør Anders Molt Ipsen, chef for statskancelliet i Slesvig-Holsten Thomas Losse-Müller, mindretalskommitterede Renate Schnack, skoleforeningens formand Udo Jessen, skoleforeningens næstformand Birgit Jürgensen-Schumacher, chefkonsulent i statskancelliet i Slesvig-Holsten Linda Pieper, afdelingsleder Olaf Runz og vice direktør/skolechef Uwe Prühs. Forrest står børne- og skolefritidschef Birgit Messerschmidt.

Ny leder på Rejsekontoret

Sally Flindt Hansen har uddannet sig til cand. mag. i kulturel og sproglig formidling på Flensborg Universitet. Hun er fra Kolding. Synes tysk er fedt, og så skal hun bestyre Skoleforeningens rejsekontor fra 1. april.

- Jeg startede som au pair i Frankfurt am Main, fordi jeg tænkte, at når alle kan engelsk, så vil jeg lære det, der er totalt kikset og som ingen

interesserer sig for, siger Sally, der i dag er 29 år. Hun bor i Flensborg, men er indtil 31. marts lærer på Adventure Efterskole i Broager, hvor hun blandt andet underviser i tysk.

Hun er også interviewer for en organisation, der sender unge på udveksling i udlandet.

- Jeg taler både med dem og deres forældre og skal vurdere, om de er

parate til det, siger Sally og tilføjer:

- Det er så vigtigt, at børn og unge kommer ud så tidligt som muligt. Det har verden brug for. Globalitet er trendordet.

Mens hun læste på universitet, underviste hun i dansk for voksne i Flensborg – og har taget flere uddannelser som fitness-træner.

Annelise Mølvig

Skræddersyede informationer

Informationsmateriale

Skoleforeningen samarbejder med mindretallets øvrige organisationer for at samle et nyt velkomsthæfte til nye medlemmer i Skoleforeningen.

Når forældre vælger at melde deres barn til en dansk institution, tager de ikke kun en vigtig beslutning for deres barn. De træffer samtidigt et aktivt valg og bekræfter deres eget ståsted i mindretallet. For nye medlemmer i mindretallet får daginstitutionerne og skolerne således tit en indslusningsfunktion og dermed et

stort ansvar, som Skoleforeningen tager alvorligt. Alle nye medlemmer inviteres til indgående optagelsessamtaler om mindretallet som helhed. Samtalerne uddybes blandt andet ved hjælp af en velkomstmappe, der indeholder almene informationsmateriale fra de forskellige organisationer.

Den første velkomstmappe blev lavet for otte år siden.

- Der bliver taget godt imod mapperne, men vi tror, at det er muligt at styrke oplysningsindsatsen ved at udvikle et mere indbydende og moderne materiale med flere målrettede informationer til forældrene, forklarer Petra Davids fra Skoleforeningens indkøbskontor.

Skoleforeningen har derfor taget kontakt til mindretallets øvrige organisationer og vil fremover gerne hilse de nye medlemmer velkommen med et indbydende velkomsthæfte, der oplyser om det vigtige samarbejde i mindretallet og viser muligheder og tilbud, som er særlig spændende for forældre til mindre børn.

- Vi har fået meget positiv feedback fra flere af de andre organisationer, og vi håber naturligvis på, at alle vil være med, siger Petra Davids og understreger, at det handler om at synliggøre over for de nye medlemmer, hvordan de som forældre profiterer af det store netværk i mindretallet, og få deres øjne åbnet op for, hvordan de selv kan blive aktive i mindretallet.
Katrine Hoop

FOTO: KATRINE HOOP

Petra Davids fra Skoleforeningens indkøbskontor er i gang med at samle informationer fra de forskellige organisationer til den nye velkomstmappe.

FOTOS: GEORG BUHL

På skolelederkonferencen den 19. og 20. februar orienterede Eberhard von Oettingen, konsulent ved Skoleforeningen, deltagerne om styrelsens satsning på undervisningsdifferentiering.

Lærerne skal planlægge undervisningen på en ny måde

Undervisningsdifferentiering

Hver enkelt elev i de danske skoler i Sydslesvig skal lære så meget som muligt. Det er et mål, Skoleforeningens styrelse har fastlagt. Målet skal opnås ved at tilrettelægge undervisningen individuelt. Undervisningsdifferentiering hedder det.

Alle elever skal lære så meget, de kan, i skolen. Det er et mål i de danske læseplaner. Det mål kan lærerne opnå ved at undervise ud fra det, der i fagsproget hedder undervisningsdifferentiering.

Den kunnen og viden, eleverne skal lære, skal tages hensyn til og tilpasses hver enkelt elev i klassen.

De folkevalgte forældre i Skoleforeningens styrelse har besluttet, at det princip også skal gælde for de danske skoler og daginstitutioner i Sydslesvig.

De har beskrevet det, og overskriften lyder: Styrk læringsmiljøerne og løft fagligheden. Her står:

- Skoleforeningen skal sikre, at hvert enkelt barn i Skoleforeningens skoler fagligt når så langt, det evner.

- Skoleforeningen skal sikre, at lærerne bliver dygtige nok til at skabe situationer, der undervisningsdifferentierer og målformulerer.

- Skoleforeningen skal sikre, at lærerne bliver så dygtige til de enkelte fag, de underviser i, som muligt.

Lærerne skal være klar

For at leve op til de krav, der er stillet af de folkevalgte forældre i styrelsen, har Skoleforeningens administration udarbejdet en handleplan. Den går ud på, at alle lærere og ledere skal sættes ind i at tilrettelægge en undervisning, der bygger på princippet om undervisningsdifferentiering.

De skal samtidigt sættes ind i de nyeste metoder til at beskrive formålet med et konkret undervisningsforløb. Det forløb skal beskrives så konkret, at eleverne og forældrene kan forstå det. Og det skal være

muligt at måle, om eleven har opnået målet.

Pædagogiske eftermiddage

Det er undervisningskonsulent Bodil Nielsens opgave at sætte de sydslesvigske lærere og ledere ind i, hvordan man tilrettelægger undervisningen ud fra undervisningsdifferentiering og målformulering.

Hun underviser kommende lærere i Danmark i undervisningsdifferentiering, og hun har udgivet en lærebog om det. Den hedder »Læringsmål og Læringsmåder«. Alle skoler i Sydslesvig har fået et eksemplar af bogen.

Den første introduktion fandt sted på de regionale møder i alle skoledistrikterne i Sydslesvig lige før sommerferien 2014. I møderne deltog ledere og pædagogisk ansatte ved skoler og daginstitutioner i Sydslesvig.

Derudover har Bodil Nielsen stået for fire pædagogiske eftermiddage for alle lærere og ledere på fire forskellige skoler i Sydslesvig i februar 2015. Det var på Læk Danske Skole, Gustav Johannsen-Skolen og Cornelius Hansen-Skolen i Flensborg samt på Jes Kruse-Skolen i Egernførde.

Lærernes skal finde et fælles fagsprog. Det sagde underviser Bodil Nielsen på den første af de fire pædagogiske eftermiddage.

- Det er meget vigtigt, at I kommer til at tale samme sprog. Efter dagen i dag vil jeg opfordre jer til at finde sammen og afklare begreberne i at formulere mål så konkret, så I kan måle de resultater, jeres elever opnår, sagde Bodil Nielsen den 18. februar på den pædagogiske eftermiddag for 40 pædagogisk ansatte og

ledere på Læk Dansk Skole.

Der skulle de lære at formulere mål og tilrettelægge undervisningen ud fra et princip, der tilgodeser alle elever i en klasse: nemlig undervisningsdifferentiering. De skulle samtidigt lære at formulere klare målsætninger, der også er målbare.

Gruppearbejde

Ordene om at finde sammen faldt, efter at lærerne havde arbejdet i grupper, hvor de skulle formulere målelige mål for en klasse. Forløbet skulle være på tre uger. Faget måtte de selv bestemme.

I oplægget hed det: Gør det tydeligt for eleven, hvad han eller hun skal lære.

Gør det tydeligt, hvordan du vil undervise i det.

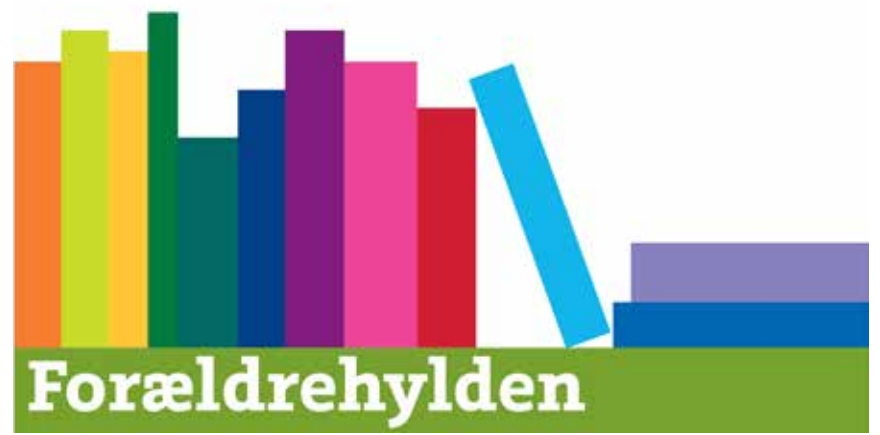
Gør det tydeligt, at det skal være et konkret forløb på tre uger.

Gør det tydeligt, hvordan eleverne skal vise, hvad de har lært, så du kan måle på det.

Georg Buhl

Undervisningsdifferentiering

- Skolerne i dag skal udfordre eleverne, så de bliver så dygtige, som det er muligt. Lærerne skal derfor udarbejde mål, de kan tilrettelægge en undervisning ud fra, og som både børn og forældre kan forstå.
- Resultaterne af et afgrænset undervisningsforløb skal kunne måles.

Kiddly.dk tip til god underholdning

Og hvad er fordelene så?

Det at læse andre forældres ærlige anmeldelser omkring apps og film. Feks. kan det være rart at vide om gratisversionen af et spil er »nok«, eller om man bør give lidt ekstra penge og få den fulde version. Det er også fedt at se »rigtige« mennesker bruge den pågældende app, og høre hvad de synes om den i stedet for en generel forklaring, man kan google sig frem til på nettet. Brugerne får her mulighed for at bestemme, hvad der er godt indhold til børn, da alle kan anmelde deres egne favoritter. Er du en aktiv anmelder, kan du blive Favoritanmelder, hvilket giver adgang til de nyeste apps, spil, film og tv-serier til børn.

Tjek universet ud. Man kan oprette sig på siden eller også følge med hos Kiddly.dk på facebook.

Inge Marie Bordinggaard Elechukwu
Børnebibliotekar ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Reformationens fortællinger

Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde er sammen med Skoleforeningen i færd med at planlægge en vandring for skoleelever med Martin Luther rundt i Slesvig. Turen er planlagt til 2017 – 500 året for Martin Luthers første skridt mod reformationen.

- Vi har planlagt stationer, hvor der bliver fortalt om reformationens historie, siger Kirsten la Cour, der er konsulent for blandt andet historie og kristendomskundskab for Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Skiftet fra katolicisme til protestantisme tog sin begyndelse den

31. oktober 1517, da Martin Luther gik mod traditionen med at købe sig fri af sin skyld – aflad. I 1526 spredte Luthers reformation sig til Sydslesvig, mens reformationen først var en realitet i Danmark i 1536 – efter borgerkrigen Grevens Fejde og et statskup.

- Vi har valgt Slesvig, selv om reformationen først kom til Husum, fordi middelalderbyen stadig eksisterer, der er domkirke, Gottorp Slot, fiskere på Slien, et kloster og meget mere, siger Kirsten la Cour.

Annelise Mølvig

Skoleelever synger salmer

300 sydslesvigske elever fra 6. og 7. klasserne mødes til en speciel gudstjeneste i Ansgar Kirken for at synge salmer.

Gudstjenesten finder sted onsdag den 11. marts kl. 10.00, og det er bisoppen fra Haderslev Stift, Marianne Christiansen, der står for den fem kvarter lange gudstjenesten. Eleverne har gennemgået og øvet de fem salmer.

Alle er velkomne til at overvære gudstjenesten og synge med.

Det er en 20 år gammel tradition at holde sådanne gudstjeneste for de årgange, der har kristendomsundervisning. Bag arrangementet står Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde, MBU, samt Skoleforeningen.

Annelise Mølvig

Eleverne har fået et salmehefte med fem salmer, der strækker sig fra Martin Luthers salme fra 1523, Nu fryde sig hver kristen mand, til Iben Krogsdal fra 2009, Nu slår glæden ud med hånden.

Danskkurser på højskole

Jaruplund Højskole tilbyder også i år danskkurser på forskellige sprog-niveauer. Der er mulighed for et weekendkursus på sprog-niveau 3. Det strækker sig over to weekender, den 15. og 16. maj og igen 29. og 30. maj.

I marts er der et niveau fire-kursus fra 23. – 27. marts og et niveau seks-kursus 20. til 24. april.

Mange deltagere benytter muligheden for Bildungsurlaub til et sprogkursus.

Ugekurserne koster 180 euro, mens weekendkurset koster 120 euro.

Yderligere oplysninger på højskolen hjemmeside www.jaruplund.de.

Annelise Mølvig

Skoleleder ansat til at løfte skolen

Ledelse

Husum havde haft skiftende skoleledere, og det havde været svært at finde en, der ville. Men Solveig Aggerholm sagde ja. De første seks måneder var hun ved at fortryde, men i dag føler hun, at hun passer sammen med skolen.

Endelig er der fundet en skoleleder til Husum Danske Skole. Sådan skrev Flensborg Avis for to år siden. Forinden havde der været flere skift, men siden 1. august 2013 har der stået Solveig Aggerholm på navneskiltet ind til skolelederens kontor.

- Jeg ved, at jeg er god til personaleledelse, god til at skabe ro, og det havde skolen brug for, siger Solveig Aggerholm, der også tidligere har været ansat som problemknuser andre steder. Selv synes hun ikke, at hun er god til det innovative. Det er andre bedre til.

- Men jeg kan skabe ro og trivsel, hvilket giver mere energi, så folk kan stoppe op, trække vejret og se, hvad skolen har brug for. På den måde kan vi sammen skabe arbejdsglæde, siger hun, og tilføjer, at det kan være svært at lede lærere.

- Lærere er hver i sær ledere i deres egne rum, siger hun.

Solveig Aggerholm kom fra en stilling som konstitueret skoleleder på Dybbøl-Skolen i Sønderborg og har aldrig boet i Sydslesvig før. Alligevel har hun altid haft et nært forhold til grænseegnen.

- Jeg er vokset op i Skive. Min far holdt Flensborg Avis, og vi har holdt mange ferier herne.

Selv om Solveig Aggerholm flere gange før er blevet ansat til at løse et problem, så lægger hun ikke ud med at revolutionere.

- Man er nødt til at tilsidesætte egne ønsker og finde ud af, hvad det er for medarbejdere, og hvad de er utilfredse med, siger Solveig, der lagde ud med at tale med alle 24 lærere enkeltvis i løbet af de første seks uger. Samtidigt skulle hun finde rytmen i skoleåret, lære karaktersystemet at kende og selv undervise.

- Heldigvis havde jeg god støtte i viceskoleinspektør Karl-Heinz Blumenau. Det er heldigt, at vi arbejder så godt sammen, siger Solveig Aggerholm.

Sammen med lærerne besluttede hun at trække en streg i forhold til det gamle og se fremad.

- Jo mere jeg lærte skolen at kende, jo mere urimeligt syntes jeg, det

var, at skolen ikke havde et godt ry, siger Solveig Aggerholm.

I april 2014 holdt Husum Danske Skole sammen med de andre danske foreninger åbent hus for at vise, hvad skolen kan.

- Det kostede mange timer, men alle var engagerede, og generelt er lærerne stolte af deres fag og viste alle, hvordan det foregår i biologi, dansk, tysk og alle de andre fag. Det var en succes, siger hun.

Det betyder ikke, at medarbejderne ikke møder modstand.

- De vil gerne tages med på råd, og det er min opgave at lytte, siger Solveig og tilføjer:

- Men jeg synes også, at jeg kan mærke, at det er ok, at det er mig, der må træffe beslutningen til sidst.

Hun fortæller også, at selv om hun er god til at gå i dialog og bevare roen, så kan hun godt blive vred, og det viser hun.

- Selvfølgelig må jeg vise, når jeg bliver vred, men man kan godt gøre det uden at blive personlig, siger hun.

De første måneder var Solveig Aggerholm ikke selv glad. Hun var i tvivl om, hvorvidt hun kunne løse opgaven, men ved årsskiftet 13-14 mærkede hun, at det gik fremad. Da foråret kom, troede hun på det.

- Nu er vi i gang med mit andet år, og det er meget lettere. Nu er der overskud til andre ting, og jeg kan mærke, at vi passer sammen.

- Det er ikke min ære, at det går godt i dag, men jeg har været med til at skabe en tro på, at det, vi gør, er godt nok. Folk gør ikke tingene anderledes i dag end før, men de har fået troen på, at de kan, siger hun. Noget af det nye i dag er, at alle elever skal læse hver dag mellem 7.50 og 8.10.

- Det har betydet, at vi har forkortet de næste fire lektioner med fem minutter og fået nye ringetider, siger Solveig Aggerholm og forklarer, at alle skal læse i 20 minutter og føre en logbog over deres læsning. Selv i første klasse. To læsekoordinatorer finder bøger, der passer til hvert enkelt barn.

FOTOS: ANNELISE MØLVIG

- Man kan virkelig mærke, hvordan de fordyber sig. Der er bomstille, siger hun og fortæller, at hun er spændt på at se resultatet af læseindsatsen om et år.

Samtidigt med at hun kom til en ny skole, ny undervisning og nye karakterer, så kom hun også til et nyt land og et nyt sprog.

- Jeg har det svært med alle de titler, man bruger her, jeg er jo bare Solveig, siger hun og fortæller, at den største overraskelse ved det nye job har været kollegerne:

- Jeg havde ikke regnet med, at der var så mange energiske og sprudlen-

de medarbejdere. Med det ry, skolen havde, var det svært for mig at forestille mig medarbejderne på forhånd siger hun og fortæller, at hun mødte en overraskelse mere:

- Jeg havde ikke gjort mig klart, at jeg jo er nødt til at tale tysk, for eksempel ved svære forældresamtaler, siger hun og fortsætter:

- Lærere og forældre har hørt nogle sjove ting fra min mund, når jeg taler tysk, men de er ikke vant til på samme måde som i Danmark at grine af en leder. Men jeg prøver at få indført, at det må man godt, jeg er jo kun et menneske *Annelise Mølvig*

Burkhard Klimm er næstformand i samarbejdsrådet og har en datter i 4. klasse. Han har det sorte bælte i kung fu, og siden februar har han hver tirsdag eftermiddag undervist en gruppe elever i kung fu. Han betegner Solveig Aggerholm som en leder, der er synlig og til at tale med. - Vi har et tillidsfuldt samarbejde, siger han.

Husum Danske Skole

- 275 elever, 24 lærere
- Heldagsskole med lektiehjælp og aktivitetstilbud i forlængelse af skoledagen.
- Forældre underviser i kreativt værksted og kung fu.

Brand på Jaruplund Danske Skole

En kogeplade, der blev tændt ved et uheld, medførte, at Jaruplund Danske Skole holdt lukket i to dage.

Komfuret blev ikke længere brugt og stod i et undervisningslokale i kælderen. En plade henover funge-rede som bord for et musik anlæg.

Langsomt smeltede anlægget, en stank af giftig røg bredte sig, og eleverne løb op på gangen og råbte: Det brænder.

Oppe på sit kontor sad skoleleder Per Wietz og gav en elev specialundervisning.

FOTO: MARTINA METZGER

Brandvæsenet måtte rykke ned i kælderen for at slukke branden.

- Jeg stak hovedet ud og råbte, at de skulle gå ind i deres klasser. Faktisk troede jeg, at de var blevet forskrækket over et forsøg eller lignende. I hvert fald larmede de, siger Per Wietz, men han fandt hurtigt ud af, at det var alvor.

Alle eleverne blev hurtigt samlet udenfor.

Mens eleverne løb efter hjælp, smed en lærer et brandtæppe hen over komfuret og musik anlægget, og en kollega greb en brandslukker og gik i gang. Endelig kom brandvæsenet. Samtidigt blev kollegaen, der havde brugt brandslukkeren, kørt på sygehuset. Der gik dog kun en time, så var han tilbage.

Pulverstøvet havde lagt sig overalt som fint gult støv. Skolen blev lukket to dage, mens professionelle folk rensede over alt.

- Vi har smidt nogle papirer ud, men alle ting og bøger kunne renses, og lugten forsvandt også helt, siger Per Wietz. *Annelise Mølvig*

Unge filminstruktører

Sydslesvigske børn og unge får mulighed for at lave kortfilm, animationsfilm, børne-tv eller kamishibai på fire forskellige workshop.

»Nøjh, det er for børn«, hedder workshopperne.

Det er Sydslesvigsk kulturelle institutioner og andre, der står bag. Bjarne Truelsen OK Flensburg & Martin Spenner Lommefilm Århus underviser på film-tv-workshopperne. Kamishibai står fortæller Hans Laurens & illustrator Patrick Step-toe for.

I kortfilm-workshoppen den 26.-27. og 28. maj skal eleverne skrive manuskript, arrangere iscenesættelser og redigere. Det er for 7.-10. klasse.

Animationsfilm-workshoppen er 1. og 2. juni og for 11.-13. årgang.

Børne-tv er for 1.-10. klasse og finder sted den 8. og 9. juni.

Kamishibai er for 1.-6. klasse.

For at deltage skal klasserne sende en kreativ ansøgning med brev.

- Der er kun plads til få klasser i

Eleverne laver drejebog ud fra skitser.

de forskellige workshops. Derfor er det vigtigt, at vi ud fra ansøgningerne kan se, at eleverne brænder for at deltage i netop denne workshop, siger Gabriele Fischer-Kosmol fra Center for Undervisningsmidler.

Ansøgningerne skal skrives, tegnes m.m. af eleverne selv, og fristen er i begyndelsen af marts.

Yderligere information kan fås hos Gabriele Fischer-Kosmol på gfk@skoleforeningen.de.

Annelise Mølvig

Grænseforeningen havde igen i år inviteret 13. årgang på en todages tur til København. På Christiansborg holdt fire elever oplæg, dernæst var det politikernes og en enkelt ambassadørs tur.

Grænsen er væk

Politik

Politikerne og kammeraterne lyttede, da fire elever fra 13. årgang fortalte om København-Bonn-erklæringernes betydning i dag. De pegede på, at de sydslesvigske studentereksamener i dag i Danmark bliver regnet for tyske.

Folketingets formand, Mogens Lyketoft, bød 13. årgang fra A.P. Møller-Skolen og Duborg-Skolen velkommen i Landstingssalen på Christiansborg, hvor de mødte et panel af politikere.

- Grænsen er forsvundet i fysisk form. Og det mindretalsarbejde, vi har i gang nord og syd for grænsen, er forbilledligt. Ingen har løst grænseproblemerne mere sympatisk, end vi har, og det er I en del af, sagde han.

Derefter holdt Klara Kruse og Vincent Boseck, begge fra A.P. Møller-Skolen, og Nele Möller og Carlotta Bauer, begge fra Duborg-Skolen, oplæg.

Eleverne pegede på, at ministeriets nye omregningstabell for karakterer

giver eleverne fra Duborg-Skolen og A.P. Møller-Skolen problemer:

- Det er ironisk, at vi er samlet for at fejre København-Bonn-erklæringerne, hvis man ikke længere anser det danske mindretals skoler for danske, men mere som tyske, sagde Nele Möller og tilføjede, at hun håbede, det hele var en misforståelse.

- Vi vil gerne bibeholde mottoet »vi gør Danmark lidt større«.

Nele fortalte, at hun kunne se, at andre mindretal føler sig undertrykte og diskriminerede, fordi de ikke bliver accepteret af flertallet.

- Vi har i modsætning til andre mindretal mulighed for at udfolde vores mindretalsprog og kultur. Vi

får endda tilskud fra begge sider, og både flertallet og mindretallet profiterer af denne anerkendelse og accept, og den resulterer i ressourcer og kulturel mangfoldighed, sagde Nele Möller.

Vincent Boseck pegede på, at der skulle omkring 100 år med krige og konflikter til, før dansk- og tysksindede kunne leve fredeligt sammen. Han fortalte også, at mindretalslivet ikke kun foregår på dansk.

- Jeg har tyske venner og familie overalt i Tyskland, og jeg er også medlem af tyske foreninger og blander dansk og tysk kultur, sagde han og tilføjede:

- Det er nok det, der har ændret

sig mest i grænseregionen siden København-Bonn-erklæringerne blev underskrevet for 60 år siden. I dag kan man være både dansk og tysk, uden at der er nogen, der sætter grænser for ens personlige tilhørsforhold.

Klara Kruse fortsatte, hvor han slap og sagde:

- Omverdenen kan give os en følelse af, at vi skal følge enten de danske normer og værdier eller de tyske, men vi er en blanding af begge dele. Hvert medlem af mindretallet kan selv vælge, hvad han eller hun vil have med i sin bagage fra de to forskellige kulturer. Der findes ikke en færdig identitet. *Annelise Mølvig*

Livsforsikring og grundlov

Politik

Det var nogle af de ord, politikerne satte på København-Bonn-erklæringerne. Aftalen var hovedemnet, da 200 sydslesvigske gymnasieelever fra 13. årgang mødte politikerne på Christiansborg.

København-Bonn-erklæringerne er et politisk samarbejde, der blev til politisk kunst. Det sagde Mette Bock, der er formand for Grænseforeningen samt medlem af Folketinget, da hun holdt tale for sine kolleger og de sydslesvigske gymnasieelever. Det skete på Christiansborg.

- København-Bonn-erklæringerne er et udtryk for mindretallenes grundlov, sagde Mette Bock.

- De er en form for livsforsikring med ubegrænset levetid for mindretallene, sagde Claus Robert Krumrei, der er ny tysk ambassadør i Danmark. Han holdt sin tale på dansk, selv om han først begyndte at lære sproget for fem måneder siden.

- Det dansk-tyske forhold har aldrig været bedre, og det er i høj grad mindretallenes skyld, sagde ambassadøren.

København-Bonn-erklæringerne er

et levende papir, der er med til at gøre os til det, vi er i dag. Sådan sagde Anke Spoorendonk, kultur-, justits- og Europaminister i Slesvig-Holste.

- København-Bonn-erklæringerne er kun så gode, som vi gør dem til, siger Anke Spoorendonk og tilføjede:

- Jeg synes, det vil være mærkeligt at fejre København-Bonn-erklæringerne uden at have fundet en løsning på karaktersagen. Det er urimeligt, at vores studentereksamen har mistet sin anerkendelse som dansk studentereksamen.

Mette Bock mente, at Tysklands kansler Angela Merkel burde medbringe en oversættelse af København-Bonn-erklæringerne, når hun forsøger at forhandle mellem Ukraine og Rusland.

- København-Bonn-erklæringerne skal være baggrunden for, at I kan være, som I vil, sagde Mette Bock til

gymnasieeleverne og fortsatte:

- I har fået jeres frihedsrettigheder lang tid før, I blev født. København-Bonn-erklæringerne er ikke kedelige, skrevet på baggrund af en tragedie. De er en gave til jeres fremtid.

Anke Spoorendonk fortalte, hvordan hun sammen med andre sydslesvigere følte, at hun blev en del af det danske fællesskab, da hun i 1967 med sin Duborg-eksamen begyndte at læse på Københavns Universitet.

- Det var lige faldet på plads, at vi kunne få SU. Uden den SU havde jeg ikke kunnet nå igennem mine studier.

Martin Henriksen, der som medlem af Folketinget sidder i Sydslesvigudvalget, sagde, at København-Bonn-erklæringerne kan synes som en selvfølge i dag, men det var de ikke dengang.

- De var et vendepunkt for mindretallene, sagde han, men pegede også

på, at erklæringerne ikke kunne forhindre, at karaktersagen opstod.

Trols Ravn, medlem af Folketinget og formand for Sydslesvigudvalget mente, at København-Bonn-erklæringerne er helt afgørende for den vitalitet, der er på begge sider af grænsen.

Han kom også ind på karaktersagen.

- Det har ikke været et kønt forløb, men meget tyder på, at vi nu får en tilfredsstillende løsning, sagde han og tilføjede:

- Det er indlysende, at den sydslesvigske studentereksamen skal sidestilles med den danske. I har gået i dansk skole med dansk pædagogik og har dansk på modersmålsniveau.

Han fremhævede, at Sydslesvigudvalget har haft en konstruktiv debat om karaktersagen med Samrådet, Skoleforeningen og undervisningsministeren. *Annelise Mølvig*

- Det var spændende at høre politikernes holdninger på Christiansborg. Jeg synes, vi fik mange informationer, i det hele taget har vi fået meget input. Jeg ved ikke, om jeg tror, karaktersagen bliver løst. Hvis omregningen bliver ændret, så når det nok ikke at gælde for os.

Melina Kotaranin,
Duborg-Skolen

- Der har været fede foredrag, og det gav et godt indblik at være på

CBS. Jeg har ikke kedet mig, og det har også været fedt at være sammen hele årgangen.

Jeg tror, at karaktersagen bliver løst, men er usikker på, om det kommer til at gælde for os.

Katrine Hansen,
Duborg-Skolen

- Jeg fik meget ud af debatten på Christiansborg. Også oplægget

på Nationalmuseet – Forstå Fremtiden – om eksponentiel vækst, innovationskryds og udviklingsbrud.

Niels-Rasmus Jochimsen,
A.P. Møller-Skolen

- Jeg lyttede meget til karaktersagen, fordi jeg lige mangler det, karaktererne

er blevet lavet, for at kunne læse idræt i Odense eller Aarhus. Men debatten om ny teknologi var også spændende.

Leon Sheil,
A.P. Møller-Skolen

Sydslesvigeren har trukket Syddanmarks uddannelser mod syd

Portræt

Alexander von Oettingen er vokset op i en dansk-tysk-sydslesvigsk verden. I dag bor han i Husby og bruger sin baggrund både i sit arbejde som direktør for uddannelse og forskning, i sin egen forskning og i udvalgene på Christiansborg

Der er to grunde til, at Alexander von Oettingen bor i Sydslesvig. Det ene er, at han godt kan lide grænseegnen og mindretallet. Den anden er, at hans doktordisputats og dermed hans faglighed handler om brobygningen mellem dansk-tysk uddannelsespedagogik, -filosofi og -tradition.

- Jeg kunne selvfølgelig bo i Aarhus, men her har jeg radio og tv. Og her kan jeg tale både dansk og tysk, siger Alexander von Oettingen. Han har sat sig med et krus te ved langbordet i familiens store hus ved gadekæret i Husby, hvor han bor med sin kone og tre børn i alderen 13, 11 og 8 år samt Olga – en russisk zar-hund (bolonka zwetna), der ligger på et skind lige under den varme brændeovn. Til daglig arbejder han på University College Syddanmark og har kontor både i Haderslev og Esbjerg. Han er direktør for alle 18 uddannelser, der strækker sig fra uddannelser til lærer, pædagog og socialrådgiver videre til jordemoder, sygeplejerske og over til bioanalytiker og grafisk designer. UC Syddanmark er en professionshøjskole, og Alexander von Oettingen har ansvaret for såvel uddannelser som efteruddannelser og forskning, hvilket betyder ansvar for 450 medarbejdere og 12.000 studerende.

Tysk præg

Da UC Syddanmark tilbød ham stillingen som direktør, sagde han, at han ville vende UC Syddanmarks blik mod grænselandet og Tyskland.

- Mange af de andre professionshøjskoler har vendt sig mod England, Norden eller Kina, vi har blikket vendt mod syd, siger Alexander

“ Min sydslesvigske baggrund har betydet, at jeg har lært at leve med kulturel mangfoldighed og brydninger.

Alexander von Oettingen, direktør for uddannelse og forskning ved University College Syddanmark

von Oettingen og forklarer det med, at en del af de uddannelser, der er på UC Syddanmark, er det, han betegner som velfærdsuddannelser. Det er for eksempel sygepleje, lærer og pædagog. Mange af de moderne teorier inden for de områder har forbindelse til de tyske traditioner.

- Dansk og tysk uddannelseskultur ligner hinanden, og OECD er med til at gøre uddannelseskulturen i EU mere strømlinet og ensartet, siger Alexander von Oettingen og forklarer, at den tyske uddannelseskultur især har haft betydning for den danske opfattelse af dannelse, opdragelse og læring.

- Man har i lang tid oversat de tyske ideologier, teorier og ideer til dansk, men har samtidigt fordansket dem på pragmatisk vis, siger Alexander von Oettingen. Han forklarer, at den danske folkeskolereform er en konsekvens af den ud-

FOTOS: ANNELISE MØLVIG

dannelsespolitik, som OECD er i færd med at ensrette.

- Den vil også ramme de sydslesvigske skoler, spår han.

Fremmed

- Mange af mine kolleger er orienterede mod det engelske, men jeg kan fornemme, at de synes, det er spændende at se mod Tyskland, siger Alexander von Oettingen, og tilføjer, at han som direktør bruger meget af sin sydslesvigske baggrund.

En ting undrer ham:

- Når jeg har mine danske kolleger med til arrangementer i mindretallet, synes de, at det er meget tysk.

Selv kan han nogle gange opleve, at han er fremmed overfor såvel det tyske som det danske flertal og overfor det danske mindretal.

- Man kan nemt blive fremmed i mindretallet, hvis man kommer med ydre påvirkninger, siger han og fortsætter:

- Jeg kan opleve, at de ting, mindretallet finder livsvigtige, finder jeg måske knap så vigtige.

Han undrer sig også, når de studerende fra mindretallet på UC Syddanmark for eksempel erklærer: Vi tyskere kommer ikke i morgen.

Selv om han selv pendlede frem og tilbage mellem Sydslesvig og seminarier i Haderslev, da han læste, så kan han godt unde mange sydslesvigere at leve og arbejde i flertallet.

- Det kan være for nemt at være i mindretallet, mener han og tilføjer, at det også er godt at blive bedre til dansk.

- Man kommer ikke langt med den sydslesvigske dialekt, hvis man skal klare sig i flertallet, siger han.

Demokratisk forskning

Også i den del af hans job, der består i at være ansvarlig for forskningen på UC Syddanmark, mærker hans kolleger hans opvækst i Tyskland.

- Jeg har en tysk forståelse af forskningen, og den består i, at videnskab og politik skal være adskilt. Det er blevet mere mudret i Danmark, og jeg finder det vigtigt for demokratiet at holde de to ting adskilt, siger Alexander von Oettingen.

På Christiansborg har man også lært sydslesvigeren at kende. Fra sine kolleger ved han, at han bliver omtalt som den »skarpe tysker med det underlige navn«.

- Jeg sidder i flere ministerielle arbejdsgrupper, blandt andet en, der udarbejder retningslinjer for læreruddannelsen, siger Alexander von Oettingen og siger med eftertryk:

- Jeg har brugt meget tid på at forklare embedsmændene i ministeriet, at de ikke skal tælle sydslesvigere som tyskere.

Annelise Mølvig

UC Syddanmark

- Har afdelinger i Esbjerg, Haderslev, Kolding, Sønderborg og Aabenraa

- Tilbyder 18 professionsbacheloruddannelse + efter- og videreuddannelser

- Driver otte videncentre herunder videncentre for Mindretalspædagogik + Center for undervisningsmidler og Studievalg i Sydjylland

Blå bog

- 1966 Født i Ziegenhain sydvest for Kassel

- 1972 Flyttede til Sydslesvig, begyndte på Jørgensby-Skolen, gik videre på Gustav Johannsen-Skolen

- 1985 student fra Duborg-Skolen

- 2 år ved militæret

- 1993 færdig som lærer fra Haderslev Statsseminarium

- Først ansat et år på en dansk efterskole, dernæst fem år på Bredsted Danske Skole

- 1999 cand. pæd. fra Danmarks Pædagogiske Universitet

- 2001 seminarielektor ved CVU Sønderjylland, nu University College Syddanmark

- 2003 lektor ved udvikling og forskning, CVU Sønderjylland

- 2005 ph.d. i pædagogik

- Forskningsleder på Danmarks Pædagogiske Universitet

- 2006 doktorgrad i pædagogik

- 2008 Udviklingsdirektør ved University College Syddanmark

- 2015 Direktør for uddannelse og forskning ved University College Syddanmark

København-Bonn-erklæringerne i dag

Flere foreninger er gået sammen om en paneldebat om København-Bonn-erklæringernes betydning i dag. Den finder sted 12. marts 2015 kl. 19.30 i mødelokalet »Grønland« på Christian Paulsen-Skolen i Flensborg.

Overskriften er: Hvad har vi fået ud af det. I panelet sidder grænseegnenens to nye chefredaktører: Gwyn Nissen fra Der Nordschleswiger og Jørgen Møllekær fra Flensborg Avis samt formanden for Grænseforeningen, Mette Bock, og landssekretær for SSW, Martin Lorenzen.

Arrangørerne er Historisk Samfund for Sønderjylland – Sydslesvigkredsen, Sydslesvigsk Forening, Slesvigsk Kvindeforening, Aktive Kvinder i Syd-

slesvig og Skoleforeningens Center for Undervisningsmidler. De inviterer også på et lille kaffebord med hjemmebak.

Arrangementet er for alle, men tilmelding er nødvendig. Det skal ske til Flensborg hus på telefon 0049 (0) 461 144 080 senest 9. marts.

Anledningen til debataften er, at det 29. marts er 60 år siden, at København-Bonn-erklæringerne blev underskrevet.

Politiker-stævne i Berlin

Udenrigsministrene Martin Lidegaard fra Danmark og Frank-Walter Steinmeier fra Tyskland mødes sammen med blandt andre general-

konsul Henrik Becker-Christensen og andre højt placerede for at fejre 60 års dagen for København-Bonn-erklæringerne. Det sker den 26. marts i Berlin. Dagen efter finder endnu en markering sted i Berlin.

Da holder formændene for det danske og det tyske mindretal samt generalkonsulen taler, og der vil være underholdning. Blandt andet spiller Skoleforeningens underholdningsorkester Skurk.

To-dages markering på Sankelmark

Folketingets næstformand, Bertel Haarder, og formanden for den Slesvig-holstenske landdag, Klaus Schlie, hol-

der foredrag på Die Akademie Sankelmark ved et lukket arrangement fredag den 13. marts. Her vil også være oplæg fra de to mindretal, ligesom professor dr. Martin Klatt fra Grænseregionsinstituttet også taler.

Den 14. marts er Die Akademie også vært ved et arrangement. Det er åbent for alle, dog skal man melde sig til på telefon 0049 (0) 4630 550. Her vil repræsentanter fra mindretallene også tale. Desuden vil rektor for A.P. Møller-Skolen, Jørgen Kühn, tale ud fra overskriften »Oplevelser og erfaringer af en vellykket konfliktløsning set ud fra et tysk, dansk og europæisk perspektiv«.

Annelise Mølvig

ARKIVFOTO

Forbundskansler Konrad Adenauer (th) og statsminister H.C. Hansen fik aftalerne på plads.

Rune Thorstensson klemte de små grise, så de gjaldede højt øf-lignende til musikken.

Body Rhythm Factory spillede

- 3. februar på Flensborghus. Først for Duborg- og Cornelius Hansen-Skolen, senere for Jens Jessen- og Gustav Johannsen-Skolen.
- 4. februar på AP-Møller-Skolen. Først for Jes Kruse- og Sønderbrarup Danske-Skole, senere for A.P. Møller-Skolen
- 5. februar på Læk Danske Skole. Først for Husum Danske og Læk Danske Skole, senere for Ladelund Ungdomsskole
- Koncerterne er arrangeret af Skoleforeningen i samarbejde med SSF, SdU og organisationen LMS («Levende Musik i Skolen»).
- Body Rhythm Factory har siden 2009 spillet mere end 500 koncerter i skoler og koncerthuse rundt i Europa.

Lyde af brystkasse, syngende grise, en vase og traditionelle instrumenter

Musik

FOTOS: ANNE LISE MØLVIG

Lyden ruller ud over den store hal i Læk, og de 60 9. og 10. klasses elever fra Læk og Husum lytter intenst koncentrerede.

Body Rhythm Factory lægger stille ud, men tager til i styrke. Det er en kærlighedssang, som bandets kvindelige medlem, Rezwan Farmi, selv har skrevet. Basketkurven over trommeslageren Hans Hvidberg og bandets frontfigur Rune Thorsteins-son forsvinder ud af synsfeltet, ligesom den hvide hal-væg og ribbene langs siderne. Musikken overtager rummet, selv om klokken kun er ni en torsdag morgen.

Rezwan spiller på et harmonium, hvor hun har lagt sin egen stemme ind og kan sætte den sammen til en melodi. En rezmaskine, kalder Rune den og forklarer, at han og Hans vil joine hende med lidt groove, selv har han sat sig med en vase, han spiller på.

- Vi skriver selv al vores musik, noget er sang, noget er intertainment, noget er instrumentalt. Vi vil gerne lave mange forskellige lyde, og frem for alt er vores musik ikke kommerciel, siger Rune Thorsteins-son.

I 2013 modtog Body Rhythm Factory den internationale YAMA-Award som verdens bedste koncertproduktion for børn og unge.

- Vi skriver ikke for børn, men vi spiller i øjenhøjde, siger Rune og siger, at det er vigtigt, de får oplevelsen af livemusik.

- Vi vil gerne præsentere unge mennesker for andet end mainstream og de talentshows, de ser på tv, siger Rune.

Han stiller sig frem på scenen og klapper lidt. De 60 elever tror, det er en opfordring til at klappe – og klapper igen. Derefter begynder han at

klappe rytmisk. Først med hænderne, så bruger han brystkassen som tromme, senere lårene og blander det hele. Slår smæld med tungen. Får helt nye lyde frem med sine hænder. Fødderne slår takten – pludselig er hans krop forvandlet til et helt orkester.

Nu hujer og klapper eleverne efter hvert nummer, uanset om det er af Runes klap eller Rezmans sang.

På bagerste række sidder skoleledere for Læk Danske Skole, Per Sørensen. Hans fod vipper i takt til musikken, og han er blandt dem, der klapper højest og længst.

- Os herude i Nordfrisland, vi tager imod alt, hvad vi kan få herud. Eleverne har godt af at få anderledes levende musik og noget dansk kultur, og skal vi til noget, så skal vi til Flensborg, og det koster, siger han.

Annelise Mølvig

Nogle af eleverne havde forventet covernumre, men overgav sig hurtigt til bandets musik.

Kreativitet i gryderne

Læreplads

Ungdomskollegiets kokkelev er snart udlært. Fabian Hansen har i løbet af sin læretid været rundt om restauranter på Sild og Amrum, på Lyksborg Strandhotel og på Restaurant Bind.

Som seksårig begyndte han at skrælle kartofler til sine ni søskende. Nu er Fabian Hansen lige fyldt 21 år og til september færdig som kok. Uddannet på Ungdomskollegiet i Flensborg.

- Jeg kan godt lide at lave mad. Man kan være kreativ, og der er tusindvis af muligheder, siger Fabian Hansen.

Det var stemningen i køkkenet, der først trak ham derud.

- Det er det med at være sammen med familien og have det hyggeligt og sjovt med at lave mad, det kan jeg godt lide, siger han og fortæller, at han hos køkkenleder Klaus Petersen på Ungdomskollegiet har fået lov til alt. Også til at eksperimentere. Forleden fik beboerne serveret en indisk inspireret kyllinge-ret.

En til to dage hver uge har Fabian været i køkkenet på Lyksborg Strandhotel for at lære at lave a la carte-retter. Desuden har han været to uger hos Hotel Benen-Diken-Hof på Sild, tre uger på Hotel Seeblick på Amrum og nu skal han to-tre uger til Restaurant Bind i Sønderhav.

FOTO: ANNE LISE MØLVIG

Stillingen som Fabian Hansens afløser er slået op. Der er ansøgningsfrist den 27. april.

- Det skyldes Klaus' kontakter, siger Fabian og fortæller med gejst om at få inspiration og erfaring af andre kokke.

Skulle Fabian i dag servere en middag for sine nærmeste uden at tage hensyn til sin lærlingeløn, så ville de få carpaccio med parmesan og pistacie-vinaigrette til forret. Hovedretten ville være kalvefilet med en kraftig sovs lavet på en god fond og dertil blandt andet svampe. Til dessert ville han servere hindbærtærte med mandelis pyntet med chokolade.

- Jeg kan godt lide de spanske og italienske køkkener, men er nok mest til det danske, siger Fabian.

Når han får sit svendebrev, bliver der plads til en ny kokkelev på Ungdomskollegiet. Fabian selv håber at få et job på en restaurant på Sild.

- Sild er en spændende ø, der er mange muligheder, synes han. Bag efter vil han gerne til Schweiz og arbejde, og når han har prøvet det, håber han at få job på en af restauranterne på de store krydstogtskibe.

Annelise Mølvig

Opmuntring til en særlig skoleelev

Prisoverrækkelse

Jens Jessen-Prisen gik i år til Sophie Marie Krüger fra F9B på Duborg-Skolen. Lærerne på skolen var enige om, at det var Sophie, der skulle have prisen. Det fortalte Torben Hansen, der er afdelingsleder, i sin tale.

Han fremhævede, at da Sophie kom til skolen i 7. klasse, blev hun straks valgt til elevrådsrepræsentant – og genvalgt året efter. Og ved skolefesterne har Sophie trukket et stort læs, for eksempel da hendes klasse stod for tombolaen.

- Du var meget aktiv med at få organiseret præmier ude i det flensborgske erhvervsliv. Det var dig, der gik rundt til de forskellige firmaer og bad om en ting eller to, de ville sponsorere til tombolaen, sagde Torben Hansen og tilføjede:

- Det arbejde udførte du meget selvstændigt og til gavn for hele din klasse.

Han fremhævede også, at Sophie har taget livredderprøven hos DLRG og tilbringer mange timer ved stranden som livredder.

FOTO: EBERHARD VON OETTINGEN

Sophie Marie Krüger modtog Jens Jessen-Prisen den 5. februar. Det var afdelingsleder Torben Hansen, der overrakte prisen.

- Din interesse viser med al tydelighed din glæde ved at hjælpe andre i stedet for at gøre noget for dig selv, sagde Torben Hansen ved prisoverrækkelsen.

Det er Grænseforeningen Sønderborg, der står bag uddelingen af Jens Jessen-Prisen. Det sker hvert år på Jens Jessens fødselsdag den 5. februar.

- Prisen er en vigtig opmuntring til en skoleelev, siger Christian Kronika, formand for Grænseforeningen Sønderborg.

I år var det 50. gang, at prisen blev uddelt, den bliver på skift delt ud på forskellige skoler i Sydslesvig og altid til en elev på 8. eller 9. årgang.

- Prisen er en opmuntring i hverdagen for elever, der har udviklet sig til at blive sociale, har forståelse for kammeratskab og rent bogligt har opnået gode resultater, siger Christian Kronika og minder om, at Jens Jessen selv mødte meget modgang, men kæmpede for blandt andet sidste 4,5 år i fængsel som redaktør for Flensborg Avis. *Annelise Mølvig*

Karneval som en musikalsk fortælling

Emneuge

Det klassiske orkesterværk »Dyrenes Karneval« blev til børnenes karneval på Satrup Danske Skole.

Skeletter, fugle, svaner, løver og fisk fyldte i ugen op til fastelavn hele undervisningen. Alle 31 elever fra 1. til 6. klasse var samlet om »Dyrenes Karneval«. Eleverne var sat sammen i grupper på tværs af alder, køn og klasser. Sammen skulle de udforme en stol som deres emnedyr, lave dragter og masker og kreere en dans til Camille Saint-Saëns' værk fra 1886.

Emneugen var fælles for skolen og SFO, og det var Ute Wietz fra SFO, der satte dansene op i samarbejde med eleverne. Det var også i SFO'en, at børnene designede og bagte dagens dyrekage. Der blev lavet både løve- og elefantkage og fugleredder.

Mandag den 16. kulminerede det hele med fælles morgenmad og generalprøve, om eftermiddagen var der premiere for familie og venner.

- De andre år har vi fejret fastelavn traditionelt – og børnene har været udklædte den dag. I år ville vi lave noget anderledes, siger Melanie Schlüter-Jessen, der er skoleleder på Satrup Danske Skole.

Annelise Mølvig

Dyrenes karneval

- Dyrenes Karneval (»Le carnaval des animaux«) er en orkesterværk af den franske komponist Camille Saint-Saëns. Værket blev skrevet i 1886 til en privat lejlighed og komponisten ønskede ikke at værket blev opført offentligt. Kort tid før han døde gav han dog tilladelse til en udgivelse, og værket er i dag en af Saint-Saëns' mest kendte kompositioner.

FOTOS: ANNELISE MØLVIG

Læsedyst

Konkurrence

»Sydslesvigs stormester i oplæsning i 2015«. Den titel kan eleverne i 5. klasse jage.

Det er børne- og skolebibliotekerne, der står bag. Formålet er at skabe prestige i at være god til at læse højt.

Eleverne skal læse et afsnit fra en roman eller en antologi og skal forklare dommerne den sammenhæng, teksten står i. Eleverne bliver bedømt på, om publikum både kan høre og forstå, hvad der bliver læst, om udtalen er tydelig, tempoet rigtigt, og om trykket ligger rigtigt. Endelig kigger dommerne også på, om oplæ-

seren har kontakt til sit publikum – og om publikum lytter til det, der bliver læst.

Hver klasse kan gå videre til konkurrencen med en elev. Skolen skal melde elev og lærer til konkurrencen senest torsdag den 5. marts.

»Sydslesvigs stormester i oplæsning i 2015« bliver fundet i finalen på Flensborg Bibliotek den 19. marts fra klokken 10 til 12.

Vinderen går videre til Danmarks-mesterskabet, der foregår fredag den 24. april på Vejle Bibliotek.

Annelise Mølvig

Kamelen omsat til korsang for børn

Korstævne

I det tidlige forår vil korsang strømme ud fra adskillige skoler i Sydslesvig. Det er børnene, der med hjælp fra instruktør Sisse Skovbakke, Lemvig, indøver en korsuite over Jesper Wung-Sungs børnebog »Kamelen kom til sidst«.

På selve kordagen mødes skolerne og øver sammen.

Kamelen kom til sidst handler om, at Gud efter at have knoklet med at skabe jorden på seks dage var træt, men der lå nogle rester, som han satte sammen. Da han trådte tilbage og så på det, måtte han dog erkende, at resultatet ikke var så godt. Det var kamelen, han havde skabt.

Koncerten på Cornelius Hansen-Skole finder sted den 11. marts

kl. 12.30. Her synger eleverne fra Harreslev Skole, Jes Kruse-Skolen, Gottorp-Skolen, Hiort Lorenzen-Skolen, Ejderskolen, A.P. Møller Skolen, Kobbermølle Skole, Jørgensby-Skolen, Oksevejens Skole og Cornelius Hansen-Skolen.

Koncerten på Husum Danske Skole finder sted den 12. marts kl. 11.15. Her synger eleverne fra Treja Danske Skole, Bredsted Danske Skole, Uffe-Skolen, Hans Helgesen-Skolen og Husum Danske Skole.

Det er Sydslesvigkredsen fra Danmarks Børne- og Ungdomskor, DABU, der står bag. Selvom DABU i Danmark blev nedlagt i 2010, så eksisterer Sydslesvigkredsen stadig.

Annelise Mølvig

Navn: Kirsten Bagge Weiss, 47 år
Job: Viceskoleinspektør på Ejderskolen siden 15. februar
Familie: Tre børn. Den yngste på 20 bor hos faren. De store på 22 og 26 er flyttet hjemmefra.
Bosat: Kirsten Bagge Weiss er vokset op på Samsø, men har i mange år boet i Odder-området. I dag har hun bosat sig i Rendsborg.

Baggrund: - Jeg blev færdig som lærer i 2009 og har siden arbejdet på Rathlouskolen i Odder. Forinden har jeg arbejdet i restaurationsbranchen. Desuden har jeg taget en merkonom- og HR-uddannelse, som jeg har brugt til at undervise politiet. Folk har altid sagt, at jeg skulle være lærer, og en dag tænkte jeg, at nu skulle det være, siger Kirsten Bagge Weiss om sit karriereskifte.

Hvorfor har du søgt jobbet: - Jeg har altid talt om at jeg gerne ville bo og arbejde i Tyskland for at prøve noget andet, siger Kirsten Bagge Weiss og fortæller, at hun har tysk som linjefag og har været tysklærer på Rathlouskolen. Ved siden af udformer hun undervisningsmateriale i tysk.

Din fritid: - Jeg dyrker sport, løber og træner i fitnesscentret, og så vil jeg blive ved med at lave undervisningsmateriale. Jeg læser også meget, mest spændingsromaner.

Navn: Pia Heide-Jochimsen (jeg er født Petra, men det er der ikke mange, der ved, fordi jeg altid er blevet kaldt Pia), 61 år

Job: Skoleinspektør på Nibøl Danske Skole siden 1. februar
Familie: To sønner og fire børnebørn. Det ældste er 18 år.

Bosat: Pia Heide-Jochimsen er født i Egernførde, men flyttede til Danmark som 15-årig. Hun har boet flere steder i Danmark, senest i Thy. For otte år siden kom hun til skolen i Garding, og de sidste år har hun boet og arbejdet på Ladelund Efterskole – og her bliver hun boende, fordi der ikke hører bolig til Nibøl Danske Skole

Baggrund: - Jeg har været skoleleder i det meste af mit arbejdsliv, mest på efterskoler.

Hvorfor har du søgt jobbet: - Jeg synes, det er en spændende skole, som jeg gerne vil være med til at udvikle. Jeg holder af Vestkysten, og så er der meget gang i Nibøl. Ud over at være lærer er jeg billedkunstner, og jeg vil gerne være med til at gøre de kreative fag mere synlige. Jeg mener, at det styrker de andre fagområder.

Fritid: - Jeg arbejder med billedkunst. Mest maleri og grafik. Det har jeg altid gjort, og i nogle år har det været med hovedbeskæftigelse.

